

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на земеделието, храните и горите

X

ДО
Г-ЖА МАРИЯ БЕЛОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
На Ваш № КЗХ-053-07-16 от 28.10.2020 г.

ОТНОСНО: Становище на Министерството на земеделието, храните и горите по Законопроект за изменение и допълнение на Закона за водите, внесен от н.п. Станислава Стоянова и група народни представители, № 054-01-100, на 23 октомври 2020 г. в Народното събрание

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО БЕЛОВА,

Министерството на земеделието, храните и горите **подкрепя** Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за водите, внесен от н.п. Станислава Стоянова и група народни представители на 23 октомври 2020 г. в Народното събрание, № 054-01-100, като предлага в § 1 относно чл. 43, ал. 2а и в § 4 относно чл. 58, ал. 1, т. 10 думите „до 50 куб. м“ да се заменят с „до 100 куб. м“.

Мотиви: Повечето от зеленчуковите култури разполагат основната част от кореновата система повърхностно (на дълбочина 15-40 см) и имат сравнително висок транспирационен коефициент, поради което предявяват високи изисквания към водния режим на почвата и въздуха. Своевременното поливане на засетите площи със

зеленчукови култури гарантира изпълнението на програмата за етапно прибиране на продукцията. С поливния режим се поддържа растежът, стимулира се максимално цветообразуване, осигурява се масово зреене на плодовете.

Безразсадовите домати се поливат 8-10 пъти, а разсадовите - 7-11 пъти. Последното поливане се извършва 25-30 дни преди прибирането в зависимост от механичния състав на почвата, сорта, състоянието на посева и др. Късните поливки забавят или пречат за механизираното прибиране на продукцията.

Формирането на високи добиви пипер изисква влагата на почвата да се поддържа около 80%, а на въздуха - 60-70%. При разсадовия метод на отглеждане първата поливка се прави едновременно с разсаждането или веднага след него. При безразсадовото отглеждане на червения пипер за мелене редовно се полива (дъждува се с поливна норма 8 м³/дка през ден при сухо време) от сеитбата до поникването на растенията. Обикновено пиперът изисква 8-12 поливки през вегетацията с поливна норма 30-40 м³/дка. Честотата на поливките се определя от типа и механичния състав на почвата и фазата на развитие на растенията. На по-леки почви се полива по-често. Пиперът реагира много чувствително при нарушаване на водния режим във фаза на плододаване.

За нормално развитие на краставиците и за получаване на високи добиви от тях са необходими 6-8 поливки през вегетацията с поливна норма 30-40 м³/дка. До цъфтежа растенията се поливат умерено, като се поддържа почвена влага 70%. Във фазата на цъфтеж поливането се прекратява, а със започване на плододаването се полива по-често, като най-добри резултати се получават при поддържане на почвената влажност около 80%.

Необходимата влажност при ранното зеле се осигурява с 3-4 поливки с поливна норма 30-40 м³/дка. За средно ранното и късното зеле се извършват 8 до 12 поливки с поливна норма около 35 м³/дка.

Картофите се поливат преди поникване чрез дъждуване. Втора поливка се извършва в началото на цъфтежа. Трета поливка се извършва при масов цъфтеж. Напояването се извършва редовно, когато температурата на въздуха се повиши и задържи за по-дълъг период, почвата просъхне и растенията започват да губят тургора си. Поливането се прекратява напълно 20 дни преди началото на прибирането. По време на цъфтежа и клубенообразуването не се допуска засушаване или преовлажняване на почвата.

Дините също се поливат преди поникването или около поникването. Втора поливка се извършва в началото на цъфтежа. Следващи се извършват при формирането на първите плодове. Поддържа се постоянна оптимална влажност на почвата 70-80%. Не се допуска продължително засушаване. Напояването се извършва с 30-40 м³ вода на декар.

Напояването на пъпешите се извършва винаги, когато е необходимо, за да се поддържа нормална влага в почвата. Условно се приемат няколко задължителни поливки - преди поникване на растенията, втора поливка в началото на цъфтежа, като по време на цъфтежа се поддържа умерена влага на почвата. Следващи поливки се извършват при

формирането на първите плодове. Поддържа се 70-80% от почвена влажност. Поливките се извършват с 30-40 м³ вода на декар, без да се преовлажнява почвата.

При малините се поддържа 75% влажност. Без напояване малината устоява само в райони с над 750 мм/м² валежи годишно. Критични за малината са следните фази на развитие:

- интензивен растеж;
- цъфтеж;
- наедряване на плодовете;
- узряване на плодовете.

В райони с по-малко от 700 мм/м² валежи къпините се напояват както при малините.

Напояване на ягоди се извършва периодично с по-ниска поливна норма 15-20 м³ вода/дка, без да се допуска изсъхване на почвата. Най-големи изисквания към влагата ягодата има през пролетта, когато образува нови листа, цветове и плодове, и през есента по време на диференцирането на цветните органи.

Кайсията изисква напояване при отглеждането на сухи леки бързо просъхващи почви. Не трябва да се допуска спадане на влагата в активния почвен слой под 75%. Критични фази за кайсията са:

- преди цъфтежа;
- по време на затвърдяване на костилката и нарастването на плодовете;
- след беритбата – юли – август, при залагането на плодните пъпки за следващата година.

Сливата при отглеждане на сухи леки бързо просъхващи почви изисква напояване. Не трябва да се допуска спадане на влагата под 75-80%. Критични за сливата са следните фази на развитие:

- преди цъфтежа през април;
- при нарастване на леторастите и листата – през май;
- след юнското опадане на завръзките – началото на юни;
- големи задушавания през юли и август – при нарастването на плодовете;
- късно есента – при силно засушаване по време на диференцирането на плодните пъпки.

При ябълките не трябва да се допуска спадане на влагата в коренообитаемия почвен слой под 75%. Критични за ябълката фази, когато има най-голяма нужда от вода са:

- април – по време на цъфтежа и оформяне на завръзките;
- юни – по време на юнското опадане на завръзките;
- юли и август – по време на бързо нарастване на плодовете и формиране на плодните пъпки за следващата година;
- септември – при узряването на зимните сортове;
- късно есента – за зазимяване на дърветата след беритбата.

Вишната и Черешата обикновено се засаждат на неполивни площи и използва ефективно зимната влага в началния период на вегетацията. Но точно когато е най-необходима влага в периода на наедряване на плодовете две-три седмици преди узряването често започва продължително засушаване и плодовете остават дребни и некачествени. Не се използват пълноценно възможностите на сортовете. Това налага напояване. Критичен за вишната и черешата е периодът на наедряването на плодовете. Не трябва да се допуска спадане на влагата под 75%.

Европейския съюз и Република България, в частност, е необходимо да се адаптират към последиците от изменението на климата, да развият кръговата икономика, да създават условия за запазване на водните ресурси и да насърчават ефективното им използване. Осигуряването на достатъчно вода за напояване на земеделските площи, особено при големи горещини и тежки суши, които зачестяват в последните години ще допринесе за предотвратяване на евентуален дефицит на селскостопански култури и недостиг на храни.

X

ДЕСИСЛАВА ТАНЕВА
МИНИСТЪР